

نقش تمرکز در صنعت بانکداری بر اثربخشی سیاست‌های پولی در کشور

رافیک نظریان*

علی فرجی**

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳۸۷	چکیده .....
۳۸۸	مقدمه .....
۳۸۹	۱- مبانی نظری و پیشینه تحقیق .....
۳۸۹	۱-۱- دیدگاه اعتباری انتقال سیاست پولی .....
۳۹۰	۱-۲- کانال وام‌دهی بانک از سازوکار انتقال سیاست پولی .....
۳۹۱	۱-۳- کانال‌های احتمالی اثر تمرکز بر کانال وام‌دهی بانک .....
۳۹۳	۱-۴- روند تغییرات تمرکز در صنعت بانکداری دنیا .....
۳۹۴	۱-۵- دیدگاه‌های نظری رابطه تمرکز در بانکداری با کانال وام‌دهی بانک .....
۳۹۶	۱-۶- بررسی مطالعات انجام شده در مورد موضوع تحقیق .....
۳۹۷	۲- روش و متغیرهای تحقیق .....
۳۹۷	۲-۱- جامعه و نمونه آماری .....
۳۹۹	۲-۲- الگوی تجربی تحقیق .....
۴۰۰	۲-۲-۱- شاخص سیاست پولی .....
۴۰۰	۲-۲-۲- شاخص سنجش تمرکز در صنعت بانکداری .....
۴۰۱	۳- تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها .....
	۳-۱- اثر ویژگی‌های مختص بانک بر انتقال آثار سیاست پولی با تأکید بر تمرکز در صنعت بانکداری .....
۴۰۶	صنعت بانکداری .....
۴۰۷	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری .....
۴۰۹	کتاب‌نامه .....

فهرست جدول‌ها و نمودارها

صفحه	عنوان
۴۰۱	جدول شماره ۱- نتایج آزمون‌های مانایی متغیرهای تحقیق .....
۴۰۳	جدول شماره ۲- نتایج برآورد الگو به روش آثار ثابت با HHI, C_3 .....
۴۰۴	جدول شماره ۳- نتایج برآورد الگو به روش GLS و با شاخص تمرکز HHI, C_3 .....
۳۹۸	نمودار شماره ۱- روند تغییرات شاخص‌های تمرکز طی دوره ۱۳۷۵-۱۳۹۰ .....

چکیده

این مقاله با استفاده از داده‌های در سطح بانک^۱ برای دوره ۱۳۹۰-۱۳۷۵ تهیه شده و به بررسی رابطه بین تمرکز در بانکداری و اثربخشی ساز و کار انتقال سیاست پولی از طریق وام‌دهی بانک در کشورمان می‌پردازد. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل رگرسیونی داده‌های پانلی این مطالعه شواهد سازگاری از تقویت کانال وام‌دهی بانک با افزایش تمرکز در صنعت بانکداری ایران ارائه می‌کند، به بیان دیگر براساس یافته‌های این تحقیق افزایش تمرکز در بانکداری به اثربخشی بهتر ساز و کار انتقال سیاست پولی منجر می‌شود. افزون بر این، رابطه بین تمرکز در بانکداری و قوت کانال وام‌دهی بانک و وابستگی آن به ویژگی‌های مختص بانک‌ها نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد. استفاده از داده‌های سطح بانک از جمله ترازنامه و صورت سود و زیان این امکان را فراهم می‌کند تا اول آنکه، اثر تمرکز در بانکداری بر کانال وام‌دهی بانک نسبت به کانال نرخ بهره (نرخ سود بانکی) بهتر تفکیک شود و دوم آنکه هرگونه تفاوت نظام‌یافته در اثر تمرکز در بانکداری بر انتقال سیاست پولی در بین بانک‌هایی با اندازه و قوت‌های مالی متفاوت مورد آزمون قرار بگیرد.

کلمات کلیدی: تمرکز در بانکداری^۲، اثربخشی ساز و کار انتقال سیاست پولی^۳، کانال وام‌دهی بانک^۴.

---

^۱ Bank- Level Data

^۲ Banking Concentration

^۳ The Effectiveness of Monetary Policy Transmission Mechanism

^۴ Bank Lending Channel